

**DEN NORSKE
FORLEGGERFORENING**
THE NORWEGIAN PUBLISHERS ASSOCIATION

Kulturdepartementet
PB 8030
0030 Oslo

Oslo, 14. november 2013

HØRING – ENDRINGER I ÅNDSVERKLOVEN – EUS DIREKTIV 2011/77/EU – VERNETID OG VISSE NÆRSTÅENDE RETTIGHETER

Vi viser til tilsendt høringsnotat vedrørende endringer i åndsverkloven.

Forleggerforeningen er en bransjeorganisasjon for forlag som representerer den vesentlige del av bokomsetningen i Norge. Per i dag har Forleggerforeningen snaut 90 medlemsforlag. Foreningen tar hånd om fellestiltak og service overfor medlemsforlagene. Forleggerforeningen har inngått normalavtaler med forfatterforeningene og oversetterforeningene, samt Bokavtalen med Bokhandlerforeningen.

Endringene berører våre medlemsforlag først og fremst ved at vernet for lydbokprodusenter forlenges fra 50 til 70 år. I tillegg til rene lydbokutgivelser kan det forekomme selvstendige lydutgivelser i forlengelsen av andre utgivelser i forlagene, f.eks. i forbindelse med språkopplæring. (Vi er også i noen grad kjøpere av bruksrettigheter til lydopptak fra kringkastere, når vi for eksempel utvikler våre digitale produkter i forbindelse med undervisningslitteratur).

Forleggerforeningen støtter hovedformålet bak forlengelsen; forbedre den økonomiske situasjonen til utøvende kunstnere. Vi er derimot ikke enig i premisset om at inntekter fra salg av lydbøker utover 50 år til 70 år utgivelse «uten unntak er et resultat av den utvidete vernetiden, og at en omfordeling av inntekter til fordel for utøvende kunstnere i den forbindelse ikke er urimelig», se Høringsnotat s 21 4. avsnitt. Dette gjelder på ingen måte for salg av eldre boktitler.

For de fleste avtaler mellom innlesere/skuespillere og lydbokprodusenter så er rettighetene til innlesingen overdratt «i den tid opptaket er vernet i henhold til åndsverkloven.»

I og med vernetiden forlenges med 20 år, og hensikten med utvidelsen er å forbedre den økonomiske situasjonen for utøvende kunstnere ved manglende utnyttelse hos produsentene, så er det ikke uventet at departementet foreslår at utøvende kunstnere gis hevningsrett på nærmere vilkår. Forleggerforeningen er imidlertid overrasket over departements kommentar om å vurdere – ved den kommende revisjonen av åndsverkloven - spørsmålet om en generell regel om adgangen til å ta tilbake overdratte rettigheter hvis de ikke utnyttes. I bokbransjen løses dette gjennom bransjeavtaler og individuelle avtaler, som alle inneholder bestemmelser om aktivitetsplikt på forlaget (produsenten), nettopp for å unngå en «død hånd» over boken/lydboken.

Ved lydbokutgivelser betales innleser som regel med et engangsvederlag basert på jobbens størrelse, ikke royalty. Dermed vil det kunne være aktuelt med et supplerende vederlag for salg i den utvidete vernetiden. Som nevnt ovenfor, premisset for at dette skulle være rimelig, slår ikke til. Inntektene og salget av lydbøker som er over 50 år gamle vil neppe øke noe særlig av at vernetiden utvides. Følgelig er det ikke noe rimelighet i at lydbokforlagene må betale slikt supplerende vederlag. Det vil også bli en administrativ utfordring for lydbokforlagene.

Vi er enige med departementet om at en egen bestemmelse slik direktivet legger opp til, vil være overflødig ved siden av avtaleloven 36.

Forleggerforeningen vil be departementet ta hensyn til poengene ovenfor, ved utformingen av de endelige endringene til åndsverkloven.

Med vennlig hilsen

Advokat Mathias Lilleengen
Den norske Forleggerforening